

Forhandling

Socialministeren (Bent Hansen):

SFs forslag om afskaffelse af laveste invalidepension er en genfremsættelse af det beslutningsforslag, SF fremsatte i marts 1981. Det går ud på at afskaffe laveste pension, således at tilkendelseskriterierne for laveste og mellemste pension bliver identiske. Ifølge forslaget skal der kun være to gradueringer, nemlig hel invalidepension og delvis invalidepension.

Den oprindelige tanke med laveste pension var ikke, at den skulle være et eksistensgrundlag, men at pensionen skulle være en rimelig kompensation for manglende arbejdssevne. Man havde ved indførelsen af det graduerede pensionssystem ganske bestemte persongrupper for øje i relation til laveste pension, f.eks. husmødre, selvstændige erhvervsdrivende og landmænd, der ikke længere kunne præstere fuld indsats i det daglige arbejde, men måtte købe fremmed arbejdskraft. Set på baggrund af arbejdsmarkedssituationen med de mindskede muligheder for rent faktisk at udnytte en resterende erhvervsevne er situationen for visse pensionister på laveste sats en anden. Pensionen er blevet til det eneste eksistensgrundlag, og pensionisten er henvist til at søge supplerende hjælp via bistandsloven. Jeg vil dog tilføje, at disse pensionister kun udgør en mindre andel af samtlige pensionsmodtagere på laveste sats.

Jeg kan kun være enig med forslagsstillerne i, at tiden er løbet fra visse af principperne i det nuværende førtidspensionssystem. Der er behov for en reform af området, og det saglige udgangspunkt for reformovervejelser har vi i førtidspensionsudvalgets betænkning fra februar 1980.

Jeg har tidligere givet udtryk for, at regeringen med udgangspunkt i denne betænkning overvejer en revision af førtidspensionsområdet. Der må tages fat på grundprincipperne i det nuværende system, og sigtet med ændringen må være et system på førtidspensionsområdet, der er enklere, og som hænger bedre sammen. Jeg er meget opmærksom på de særlige problemer for pensionister på laveste pensionssats, og vi arbejder derfor også med forskellige løsningsmodeller i socialministeriet. Regeringen regner med at fremsætte sit lovforslag om ændringer

på førtidspensionsområdet i efterårssamlingen.

Albertsen (S):

Dette forslag til folketingsbeslutning er ligeledes en genfremsættelse. Men baggrunden med hensyn til saglighed og argumentation må man nok sige er bedre her end for det forslag, vi tidligere drøftede.

Det er klart, at der er tale om et problem for de ca. 16.000 pensionister, der får laveste invalidepension. Imidlertid ville konsekvensen af den tankegang, som er udtrykt i forslaget, føre til nogen urimelighed, idet der jo ikke er tale om, at alle de 16.000 på laveste ydelse, som er på ca. 20.000 kr. om året, som supplement er henvist til bistandskontoret eller til eventuel beskæftigelse, som i øjeblikket kan være vanskelig at opnå, men som dog nogle af dem har. Langt den største del af denne gruppe har ikke haft erhvervsindkomst før. Da tankegangen og filosofien bag invalidepensionen er, at den skal være en erstatning for tabt erhvervsindkomst, ville der blive tale om en social skævhed, og det ville, så vidt jeg kan skønne, medføre en direkte merudgift på ca. ¼ mia kr.

Tilbage står imidlertid den mindre del af de 16.000, vi her taler om, som for manges vedkommende – det er helt ubestrideligt – for at kunne klare sig må gå på bistandskontoret, og det er selvfølgelig en belastning for denne gruppe og en urimelighed.

Jeg synes, det er rigtigt, at der bliver peget på problemet, og SF skal ikke have utak i så henseende, men jeg tror til gengæld, det vil være interesseret i, at man arbejder ud fra den filosofi, jeg her har givet udtryk for; ellers ville man nok påtage sig nogle økonomiske forpligtelser over for en gruppe, som egentlig ikke har særligt behov derfor.

Jeg har forstået, at der i socialministerens udtalelser ligger et tilsagn om et udspil på dette område, og jeg regner med, at det under alle omstændigheder vil komme i indeværende kalenderår. Det er klart, at den drøftelse, vi får i socialudvalget på grundlag af dette forslag, kan være nyttig i så henseende, men vi må vende tilbage til sagen, når der kommer et reelt udspil fra socialministeren.

Tankegangen, der ligger bag ved forslaget, kan vi anerkende, men problemet anser vi ikke umiddelbart for bedst løst ved det fore-